

- б) *нутријенџи* (*храњиви или нутријивни састојци*) јесу бјеланчевине, угљикохидрати, масти, витамини, минерали као и материје које су саставни дијелови наведених категорија;
- ц) *прехранбени адитив* је свака материја која се уобичајено не конзумира, нити је типичан састојак хране, без обзира на прехранбену вриједност, а додаје се храни намјерно ради побољшања технолошких и органолептичких својстава, у технолошком поступку производње, током припреме, обраде, прераде, обликовања, паковања, транспорта и чувања;
- д) *контаминант* (штетна материја) јесте биолошка, хемијска, радиолошка или физичка материја штетна за здравље људи, која није намјерно додата храни, а чије је присуство у храни посљедица поступака током производње (укључујући поступке спроведене током узгоја усјева и животиња, те примјене ветеринарских лијекова), прераде, припреме, третирања, паковања, транспорта или складиштења те хране или посљедица загађења животне средине;
- е) *микробиолошки критеријум* је критеријум на основу којег се дефинише прихватљивост производа, производне партије хране или процеса производње, заснована на одсуству, присуству или броју микроорганизама, односно на основу количине њихових токсина, односно метаболита, по јединици масе, запремине, површине или производне серије односно лота;
- ф) *ГМО* је организам, осим људског, у којем је генетички материјал измијењен на начин који се не може постићи природним размножавањем или природном рекомбинацијом.

## Члан 3.

(Општи циљеви праћења - мониторинга хране)

Општи циљеви спровођења плана праћења - мониторинга хране су:

- а) утврђивање количина и трендова штетних материја, адитива, нутријената, ГМО-а, микробиолошких критеријума и других састојака у храни присутној на тржишту Босне и Херцеговине;
- б) процјена уношења у људски организам састојака и материја из тачке а) овог члана и утврђивања одступања од важећих стандарда и максимално дозвољених количина за поједине врсте хране;
- ц) упоређивање добијених резултата са међународно важећим референтним токсиколошким и прехранбеним вриједностима те оцјена њиховог утицаја на здравље потрошача;
- д) откривање и спречавање кривотворења и патворења прехранбених производа;
- е) прикупљање и евалуација података важних за процјену ризика а у складу са чланом 5. Закона о храни ("Службени гласник БиХ", број 50/04).

## ДИО ДРУГИ - ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ

## Члан 4.

(Узорковање хране)

- (1) За спровођење мониторинга хране у складу са чланом 3. тачкама а) и б) овог правилника, важећи су узорци хране узорковани на тржишту Босне и Херцеговине на мјестима на којима се потрошачи снабдијевају храном (тржнице, велетржнице, продавнице, супермаркети, ресторани, откупна мјеста и сл.).
- (2) Узорци неупаковане воде за пиће узимају се на славинама из којих се вода пије.

## Члан 5.

(План праћења - мониторинг хране)

- (1) План праћења - мониторинг хране спроводи се у складу са годишњим планом мониторинга (у даљем тексту: план), који доноси Агенција за безбједност хране Босне и

## 77

На основу чл. 16. и 72. Закона о храни ("Службени гласник БиХ", број 50/04) и члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјет министара Босне и Херцеговине, на приједлог Агенције за безбједност хране Босне и Херцеговине, у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, на 139. сједници одржаној 14. децембра 2010. године, донио је

## ПРАВИЛНИК

## О СПРОВОЂЕЊУ ПЛАНА ПРАЋЕЊА - МОНИТОРИНГА ХРАНЕ

## ДИО ПРВИ - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

## Члан 1.

(Предмет)

Правилником о спровођењу плана праћења - мониторинга хране (у даљем тексту: Правилник) утврђују се начин и поступци провере здравствене исправности и хигијене хране ради утврђивања количина нутријената, адитива, контаминаната, генетички модификованих организама (у даљем тексту: ГМО), микробиолошких критеријума хране, других састојака и материја, чији је циљ утврђивање уношења појединих штетних састојака или материја у организам, процјена ризика и угрожености здравља потрошача.

## Члан 2.

(Дефиниције)

Појмови коришћени у овом правилнику имају следеће значење:

- а) *план праћења - мониторинг хране* (у даљем тексту: мониторинг хране) подразумијева системско спровођење анализа, прикупљање, обраду и евалуацију података о количинама појединих одобрених састојака хране те њиховом уношењу у човјеков организам;

Херцеговине (у даљњем тексту: Агенција) у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Брчко Дистрикт БиХ).

- (2) Приликом израде плана у обзир се мора узети:
- постојеће стање здравствене исправности хране;
  - подаци о потрошњи хране;
  - озбиљност здравствених посљедица које могу изазвати одступања од уношења појединог састојка или материје од препоручених вриједности;
  - процјена појаве и проширеност појединих јавно здравствених проблема потрошача Босне и Херцеговине, који могу бити повезани са начином исхране или штетним материјама у храни.

Члан 6.  
(Садржај плана)

План мора да садржи сљедеће елементе:

- списак и врсту хране која ће се анализирати;
- списак нутријената, контаминената, адитива, ГМО-а, микробиолошких критеријума, других састојака и материја које ће се анализирати по врстама хране;
- број узорача и количине према прописима за узорковање врсте хране с обзиром на тражени параметар;
- мјеста и временски план узимања узорача;
- начин узимања узорача;
- акредитоване аналитичке методе.

Члан 7.

(Извјештај о спровођењу и резултатима мониторинга хране)

- Извјештај о спровођењу и резултатима мониторинга хране у складу са циљевима из члана 3. овог правилника израђује Агенција у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ.
- Извјештај из става (1) овог члана Агенција доставља Савјету министара до 31. марта текуће године за претходну годину.
- Резултати мониторинга хране и мјере које се примјењују у складу са прописима о храни заснивају се на процјени ризика, ради осигурања високог нивоа заштите живота и здравља потрошача, осим када то није примјерено околностима или природи саме мјере.

Члан 8.

(Узимање узорача)

- Узимање узорача хране за лабораторијско испитивање за потребе спровођења мониторинга обављају надлежне инспекције ентитета, кантона и Брчко Дистрикта БиХ у сарадњи са стручним особљем Агенције.
- Узимање узорача обавља се у складу са упутством о начину узорковања и акредитованим аналитичким методама за обављање појединих анализа или група анализа за поједине врсте хране, односно артикала и предмета у контакту са храном.
- Вода за пиће се испитује у складу са прописом о здравственој исправности воде за пиће.

## ДИО ТРЕЋИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 9.

(Усклађеност)

Испитне и референтне лабораторије одређене за спровођење мониторинга хране морају бити овлашћене за свој рад, на основу Правилника о условима које морају испуњавати овлашћене испитне лабораторије које спроводе анализе хране и поступку овлашћивања лабораторија ("Службени гласник БиХ", број 37/09).

Члан 10.

(Ступање на снагу)

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 336/10  
14. децембра 2010. године  
Сарајево

Предсједавајући  
Савјета министара БиХ  
Др **Никола Шпирић**, с. р.